

OBSAH.

(I. jednání.) — V Neapoli chystá se slavný sňatek místo králova syna Alfonse se španělskou princeznou Elvírou. Na duši Alfonsově spočívají ve významný tento den těžké chmury; mladý velmož nemůže zapomenouti krásné, němé dcery rybářské Fenelly, kterou v prudkém vzplanutí vášně svedl, a o níž nyní ani neví, kam se poděla. Za to Elvíra září štěstím; miluje Alfonse, a sňatek přivádí ji k cíli veškeré její touhy. — Svatební průvod je však přerušen pouliční epizodou. Jakási dívka, jež byla na rozkaz místokrále již celý měsíc vězněna, uprchla ze žaláře a pronásledována jsouc stráží, vrhá se Elvíře k nohám. Je to němá Fenella, oběť Alfonsovy vášně. Ubohá posuňky vypráví celé svoje neštěstí. Byla milována, zrazena, a ke všemu bolu ještě uvězněna, až se jí právě podařilo uprchnout. Elvíra, jata jsouc útrpností, slibuje jí ochranu a odebere se do chrámu, kde je již Alfonsem a jeho družinou očekávána. Fenella nahlíží s ostatními zvědavě do chrámu a k nejvyššímu ustrnutí svému vidí u oltáře jako ženicha svého Alfonse. Vrhá se v-před, aby překazila sňatek, ale stráže ji zadrží. Zatím je již obřad skončen, a svatební průvod se vrací. Elvíra, pamětlivá jsouc svého slibu, přimlouvá se u Alfonse za nešťastnou němou, a tu vyjde na jevo, že Alfonso sám je to, jenž ubohou dívku svedl. Za nastalého zmatku prchá zoufalá Fenella, pronásledována jsouc stráží.

(II. jednání.) — Mezi nespokojenými rybáři dole v Portici doutná vzpoura, a jejich písní, kterou si ukracují práci, prosluhuje tajejná nenávisť vůči tyranu a tlumená touha po svobodě. Vůdce jejich Masaniello, ač je těžce zkrúšen nenadálým zmizením němé své sestry Fenelly, kterou marně hledá, připojuje se k nim a plamennou písní rozněcuje jejich mysl. Ale nenastal ještě okamžik, aby vzpoura zjevně vypukla. Nenačala událost mění však rázem situaci. Na skále objeví se Fenella, jež uprchla svým pronásledovatelům, a chce v zoufalství skočiti do moře. Zadržena jsouc Masaniellem vyzná se mu ze všeho; je svedena, pohaněna, zneuctěna, a svůdce je »velký pán«. Tím překypí míra. Masaniello volá do zbraně; na první znamení zvonem vzpoura má vypuknouti. Zatím ovšem třeba tajiti vše do poslední chvíle. Lid zanotí veselou barcarolu, aby špehyře i blížící se vojsko oklamal.

(III. jednání.) — Na tržišti v Neapoli proudí obvyklý život. Pochopové místokrálovi zahlédnou však v davu Fenellu, kterou marně byli stíhali, a zmocní se jí. Masaniello přispěchá jí na pomoc, ale zpušní žoldnéři chápou se i jeho. Nelze otáletí dále. Vzpouora vypukne, a Masaniello se svými rybáři rozpráší vojáky. Nadchází krutý boj; lid vzývá Boha o pomoc a vrhá se nadšeně do krvavého zápasu.

(IV. jednání.) — Vzbouřenci zvítězili, tyrannie je smetena. Masaniello, jenž pochmurně dumá ve své chýši, je však roztrpčen. Chtěl dosíci svobody, ale co se děje kolem něho, toho nechtěl. Lid páli, vraždí, a jeho pomstychtivost stále ještě není nasycena. Dav zpítý vůni krve vymyká se vedení pevné ruky vůdcovy. Vracející se Fenella líčí nové a nové hrůzy páchané podrážděnými zběsilci v městě. A vzbouřenci žádají si další ještě krve; sem někam, v tuto končinu uprchl místokrálovův syn Alfons, toho třeba dostihnouti a obětovati pomstě. Marno je všechno zaklínání Masaniellovo, že toho ne-smyslného řádění je již dosti a dosti že již vyteklo krve. Naopak, vzbouřenci spatřují v odporu Masaniellově proti běsnění davu zradu své věci; třeba se ještě neodvážili veřejně vystoupiti proti svému vůdci, tajně přísahají mu pomstu. — Sotva se zástup vzbouřenců kolem přehnal, klepe na chýši Massaniellovu Alfonso, jenž se nalézá se svou chotí Elvírou na útěku, žádaje o přístřeší a záchranu před hrozným nebezpečím. Fenella, jež jim otevře, ráda by zachránila Alfonse, jehož dosud miluje, ale aby zachránila i svou šťastnější sokyni, toho na ní žádat nelze. Po vnitřním boji zvítězí však její šlechtnost; oba mají býti zachráněni. Fenella přimluví se za ně u vracejícího se Masaniella, a Masaniello, jenž Alfonse nezná, přijímá uprchlíky jako hosty pod svůj krov. Byl nejvyšší čas, neboť vzbouřenci přicházejí zpět, poznají Alfonse a žádají jeho krve, tak že Masaniello, jemuž právo pohostinství jde nade vše, toliko se sekyrou v ruce dovede jej ochrániti proti svým vlastním lidem a vynutí oběma psancům svobodný odchod. Tím ovšem podráždí vzbouřence proti sobě ještě více, tak že půda pod ním počíná se kolísati, ačkoliv zevně ocitá se právě na vrcholu své moci; magistrát přináší mu totiž v čele jásaících zástupů klíče města Neapole, odevzdávaje mu tak dle starého zvyku vládu, a odvádí jej z jeho chýše do paláce.

(V. jednání.) — Vzbouřenci, aby se zbavili nepohodlného »nového tyрана«, namíchali Masaniellovi do číše vína jedu. Ale záhy jest jim toho litovati. Vesuv počíná právě znovu soptiti, a lid považuje to za hrozbu nebes. Kromě toho blíží se již také Alfonso s vojskem, a přestrašení povstalci dávají se před ním na ústup. V této tísní může pomoci jedině Masaniello. Kde je však tento rek, jenž by zástupům dodal nové odvahy a vedl je v boj? — Jed způsobil strašné účinky; neusmrtil sice Masaniella, ale zbavil ho rozumu. Nenahraditelný vůdce vrací se

mezi své šílený. Fenelle se sice podaří přivésti jej na chvíli k jasnějšímu vědomí, a Masaniello vrhá se pak jako lev v rozzuřivší se právě bitvu. Smysly jeho záhy se však zase zatemní, a nešťastný vůdce počne zběsile řádit mezi svými vlastními lidmi, čímž zachrání sice Elvíru, jež se octla z nenadání uprostřed boje, ale při čemž sám najde smrt. Povstalci, ztrativše vůdce, dávají se na útěk, a Alfonso je vítězem. Fenella, jež ztratila vše, vrhá se v zoufalství se skály do moře.

